

Lapissa oli 1900-luvun lopussa vielä noin sata kaatopaikkaa. Joulukuussa 2007 niitä on enää kolme: Rovaniemellä, Torniossa ja Simossa.

Suomen pohjoisin kunta Utsjoki kuljettaa jätteensä Norjan puolelle Tanan kaatopaikalle. Posion kunta on valinnut jätteidensä loppusijoituspaikaksi Oulun läänissä sijaitsevan Kuusamon kaatopaikan. Napapiirin Residuom Oy:n Kuusiselän kaatopaikka Rovaniemellä vastaanottaa oman kaupungin lisäksi Pellon ja Ranuan jätteet. Simon kaatopaikalle menevät vain oman kunnan jätteet.

Valtaosa Lapin jätteistä kulkee Tornioon. Siellä sijaitsee Perämeren Jätehuolto Oy:n Riukakängän Jäkälä, jonka kaatopaikalle tuodaan jätteet myös Ylitorniolta, Kemistä, Keminmaalta, Tervolasta, Kolarista, Enontekiöltä, Inarista, Kemijärveltä, Kittilästä, Muoniosta, Pelkosenniementä, Sallasta, Savukoskelta, Sodankylästä ja rajan takaa Haaparannasta.

Ylä-Lapissa palvelee kuntayhtymä

Pisimmillään jätteiden matka kotipihalta loppusijoitukseen on muutoksen myötä venynyt huimaksi. Kun jäte kerätään Enontekiön Kilpisjärveltä ja viedään Kittilän siirtokuorma-aseman kautta Tornioon, kilometrejä kertyy 550. Inarin Näätämöstä matka on peräti 590 kilometriä.

Marraskuun alussa käynnistynyt jätteenkuljetusliikenne on herättänyt kansalaisissa jonkin verran kummastusta. Kiukkuakin on ilmennyt: monen mielestä jäteautoralli on ympäristölle

Lapin jätteet matkaavat satoja kilometrejä

Tiukentuneet ympäristövaatimukset sulki lokakuun lopussa vanhat kaatopaikat. Lapissa yhteensä 13 kaatopaikkaa pani porttinsa kiinni viimeisen kerran. Nyt jätteen matka kotipihalta loppusijoitukseen on pohjoisessa pisimmillään lähes 600 kilometriä.

yhtä suuri rasitus kuin olisivat olleet vanhat kaatopaikatkin.

Inari, Kemijärvi, Kittilä ja Sodankylä perustivat vuoden 2006 alusta Lapin Jätehuolto -nimisen kuntayhtymän hoitamaan kuntien jätehuoltovollisuudet. Huhtikuussa 2007 yhtymään liittyi viisi pohjoista kuntaa lisää: Enontekiö, Muonio, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski.

Näissä yhdeksässä Ylä-Lapin kunnassa kuntayhtymä hoitaa kunnallisen jätehuollon kokonaisuudessaan. Vuoden 2007 loppuun mennessä jokaisen kunnan omien jätehuoltomääräysten ja taksojen mukaan, mutta vuoden 2008 alusta lähtien toimitaan yhtenäisesti ja kaikissa kunnissa jätteet kerää ja kuljettaa kuntayhtymä.

Vanhon, suljettujen kaatopaikkojen peittäminen kuuluu jokaisen kunnan omiin velvollisuuksiin.

Eräissä kunnissa kuntayhtymä selvittelee par-

hailaan maaperän tiiviysvaatimuksia. Tarkastelun alla on mahdollisuus jatkaa alueilla pysyvän jätteen sijoitusta edelleen. Pysyvää jätettä ovat esimerkiksi lasi, betoni, tiilet ja muut sellaiset jätteet, joista ei liukene maaperään haitallisia aineita.

Kesän ja syksyn aikana kuntayhtymä rakennutti kolme uutta siirtokuorma- ja hyötyjäteasemaa korvaamaan suljettuja kaatopaikkoja. 2,2 miljoonan euron urakan tuloksena syntyivät uudet asemat Kemijärvelle, Kittilään ja Sodankylään. Ivalossa on toiminut siirtokuorma-asema jo vuodesta 2004.

Siirtokuorma-asemille jätteet tulevat lähikunnista kuntakohtaisten jätteenkuljettajien kyydissä. Asemilla jätteet puristetaan kontteihin, jotka kuljetetaan loppusijoituspaikkaan.

Ivalolaisen yhdyskuntajätteen loppusijoituspaikkana toimi lokakuun loppuun saakka

VANHAT KAATOPAIKAT HISTORIAAN

Kittilän siirtokuormaus- ja hyötyjäteasemalla vietettiin avoimia ovia lauantaan 17. marraskuuta kymmenen asteen pakkaslukemissa. Uuteen jäteasemaan tutustumisen lomassa nautittiin kuumaa lihakeittoa ja lätkykahvit.

vät kilvassa selvästi. Marraskuun alusta niin Kemijärven, Kittilän, Sodankylän kuin Ivalonkin asemien jätteet on siksi viety Tornioon asti. Jätekonttien kuljetuksen kailta neljältä asemalta tarjosi edullisimmin Napapiirin Kuljetus Oy.

Pitkät matkat näkyvät jätemaksuissa

Kilpailutus kuntayhtymän kuntakohtaisista astiakeräyksistä ja kuljetuksista tapahtui marraskuussa, ja yhtymähallitus päätti asiasta kuun lopussa. Yhtenäisestä jätemaksutaksasta sovitaan joulukuussa.

Selvää on ilman muuta, että taksassa näkyvät myös jätteen uudet kuljetusmatkat. Jättemaksujen nousu vuoden 2008 alusta on herättänyt kuntalaisten keskuudessa keskustelua ja ihmetystäkin. Arvostelu on kohdistunut lähinnä juuri pitkään kuljetusmatkaan. Tottumista kansalaisilta vaatii jo järjestettyyn, kunnalliseen jätehuoltoon kuulumisen velvollisuus.

Kaatopaikkojen sulkeminen ei sinänsä ole tuonut yksittäisen kotitalouden jätehuoltoon muutoksia. Astiajätteet kerätään entiseen malliin ja hyödynnettävät jätteet yksityiset kuntalaiset saavat viedä maksutta neljän siirtokuormausaseman yhteydessä toimiville hyötyjäteasemille. Useimpiin kuntiin, joihin ei jäänyt kaatopaikkaa eikä siirtokuormausasemaakaan, on perustettu metallijätteen, ongelmajätteen ja SE-romun vastaanottopisteet.

Paperi-, pienmetalli- ja lasijätteet kerätään hyödynnettäväksi ekopisteissä. Tällä hetkellä niitä on riittävästi vasta kolmessa kunnassa, mutta vuoden 2008 kesällä pisteitä rakennetaan kattavasti koko kuntayhtymän kuntiin. Ekopisteiden rakentamiseen on varattu noin 400 000 euroa.

Kun ekopisteet ja aluekeräyspisteet loma-asutuksen jätteitä varten saadaan kokonaisuudessaan toteutettua, Lapin Jätehuollon alueella on tarkoitus ryhtyä tehostamaan jätteen hyötykäyttöä. Myös biohajoavan jätteen osuutta sekajätteestä pyritään pienentämään. Tulevaisuuden haasteen jätteen syntyä paikkajittelulle aiheuttama mahdollinen jätteenpolto.

Keminmaa Kartta: Lapin lääninhallitus

Sodankylän kaatopaikka 160 kilometrin päässä. Kun uusi loppusijoituspaikka kilpailutettiin kesällä, kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous saatiin Torniossa, vaikka laskelmissa otettiin huomioon myös 400 kilometrin matkan aiheuttamat kustannukset.

Sekä rovaniemeläinen Napapiirin Residuum että Norjan kaksi kaatopaikkaa Lakselv ja Tana hävisi-

Kittilän siirtokuormausaseman yhdyskuntajätteen puristinlaite kiinnosti avoimien ovien päivänä.

Vaativan ympäristöhuollon osaaja

Kunnostamme maaperää, pohjavettä ja sedimenttejä sekä rakennamme ympäristöä suojaavia eristys- ja tiivistysrakenteita parhailla tarkoitukseen sopivilla menetelmillä.

Alueellisissa käsitteilykeskuksissamme sekä kaatopaikkojen peittämisprojekteissa vastaanotamme ja käsittelemme pilaantuneita maita, lietteitä ja sedimenttejä.

Rakentamisen lisäksi hoidamme myös käytössä olevia kaatopaikkoja sekä vastaanamme suljettujen kaatopaikkojen ylläpidosta ja hoidosta.

www.ekokem-palvelu.fi

ekokem-palvelu
Yhdessä maan parhaaksi

